

ИЗДАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2018 ГОДИНА (ИЗДАДЕНИ КНИГИ И БРОШУРИ И ПРОДЪЛЖАВАЩИ ИЗДАНИЯ)

Националният статистически институт ежегодно публикува данни за издадените книги и брошури, продължаващите издания (вестници, списания, бюлетени и периодични сборници), както и за електронните публикации. Източник на информацията е Националната библиотека „Св.св. Кирил и Методий“, като основните показатели са в съответствие с методологическите изисквания на ЮНЕСКО.

Издадени книги и брошури

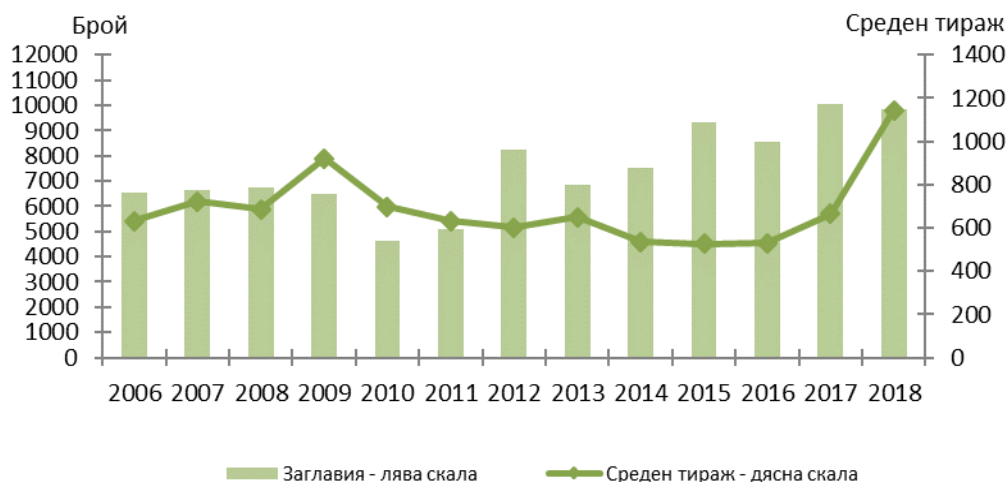
През 2018 г. са издадени 8 650 книги с тираж 9 007 786 и 1 192 брошури с тираж 2 253 951 (табл. 1).

1. Издадени книги и брошури през 2018 година

	Заглавия - бр.	Тираж - хил.
Книги	8650	9008
Нови издания	8013	8672
Препечатани издания	637	336
Брошури	1192	2254
Нови издания	1145	2221
Препечатани издания	47	33

С уникалния идентификационен код ISBN (Международен стандартен номер на книгата) през 2018 г. са регистрирани 8 237 книги и 1 079 брошури, или 94.7% от всички издания, с което се предоставя възможност за търговско използване в страната и чужбина.

Фиг. 1. Издадени заглавия книги и брошури и среден тираж¹ на една книга и брошура през периода 2006 - 2018 година

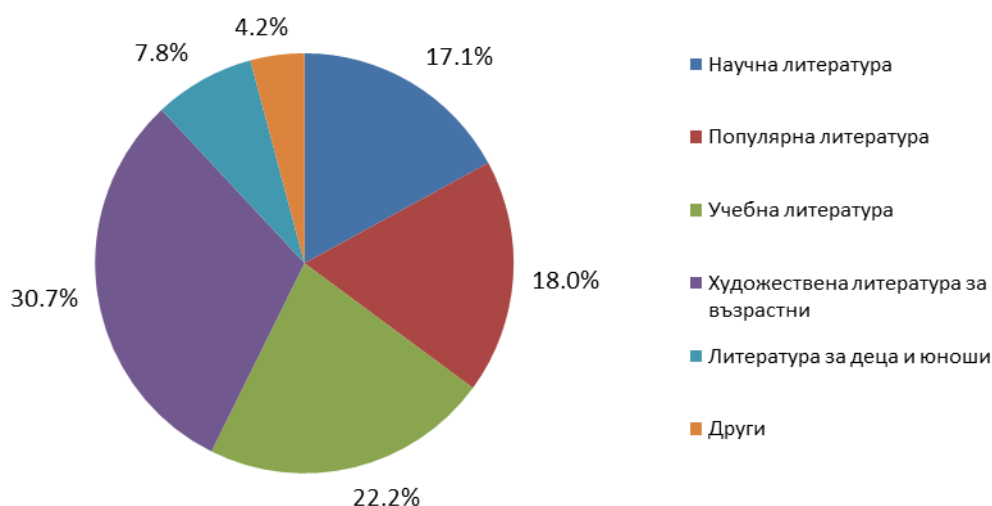

В сравнение с предходната година през 2018 г. броят на издадените книги и брошури намалява с 226 (2.2%), а средният тираж нараства от 666 на 1 144, или със 71.7%.

По тематични области според признака „предназначение на литературата“¹ разпределението на изданията по раздели през 2018 г. е следното:

- художествена литература за възрастни - 3 022 заглавия с тираж 1 316 хиляди;
- научна литература - 1 680 заглавия с тираж 323 хиляди;
- популярна литература - 1 776 заглавия с тираж 993 хиляди;
- учебна литература - 2 187 заглавия с тираж 6 688 хиляди;
- литература за деца и юноши - 767 заглавия с тираж 810 хил., от които 408 заглавия детска художествена литература с тираж 333 хиляди;
- други - 410 заглавия с тираж 1 131 хиляди.

Фиг. 2. Издадени книги и брошури по тематични области според признака „предназначение на литературата“ през 2018 година

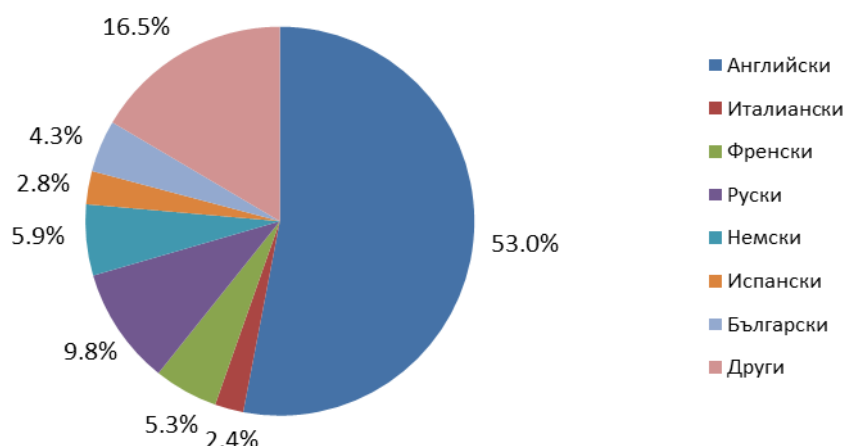

През 2018 г. заглавията, издадени на оригиналния език на написване (вкл. на български език), са 7 741, или 78.7% от общо издадените книги и брошури. Преводните заглавия са 2 101 с тираж 1 855 хил., като от тях повече от половината са преведени от английски (53.0%), следват преведените от руски - 9.8%, немски - 5.9%, и френски език - 5.3% (фиг. 3).

¹ Класификационна група за разпределение на книгите и брошурите.

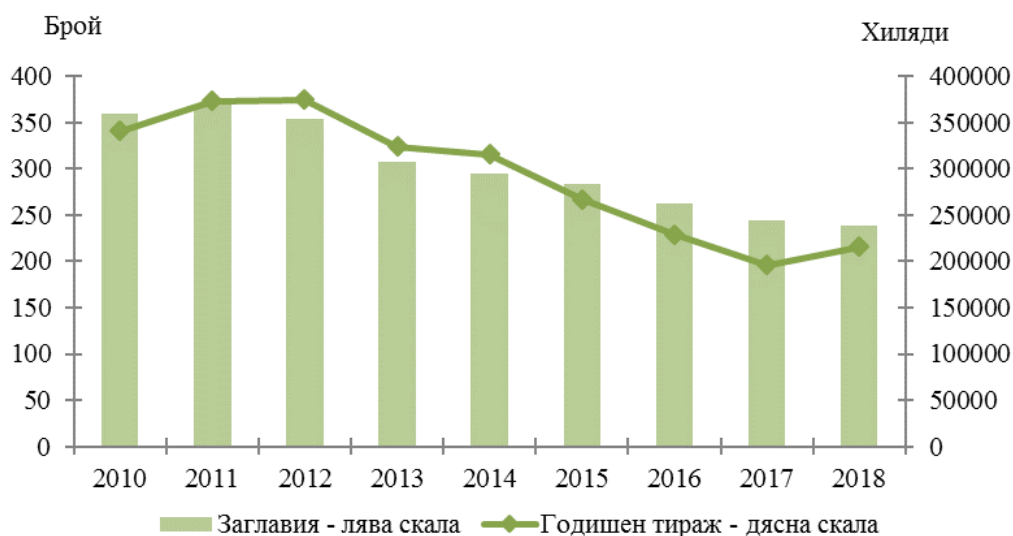
Фиг. 3. Издадени заглавия преводна литература по език на оригинала през 2018 година

Издавани продължаващи издания (вестници и периодика)

През 2018 г. са издавани 239 вестника с годишен тираж 216 037 хил., като спрямо предходната година заглавията намаляват с 6 (2.4%), а тиражът се увеличава с 20 милиона (10.1%) (фиг. 4).

Фиг. 4. Издавани вестници по заглавия и годишен тираж през периода 2010 - 2018 година

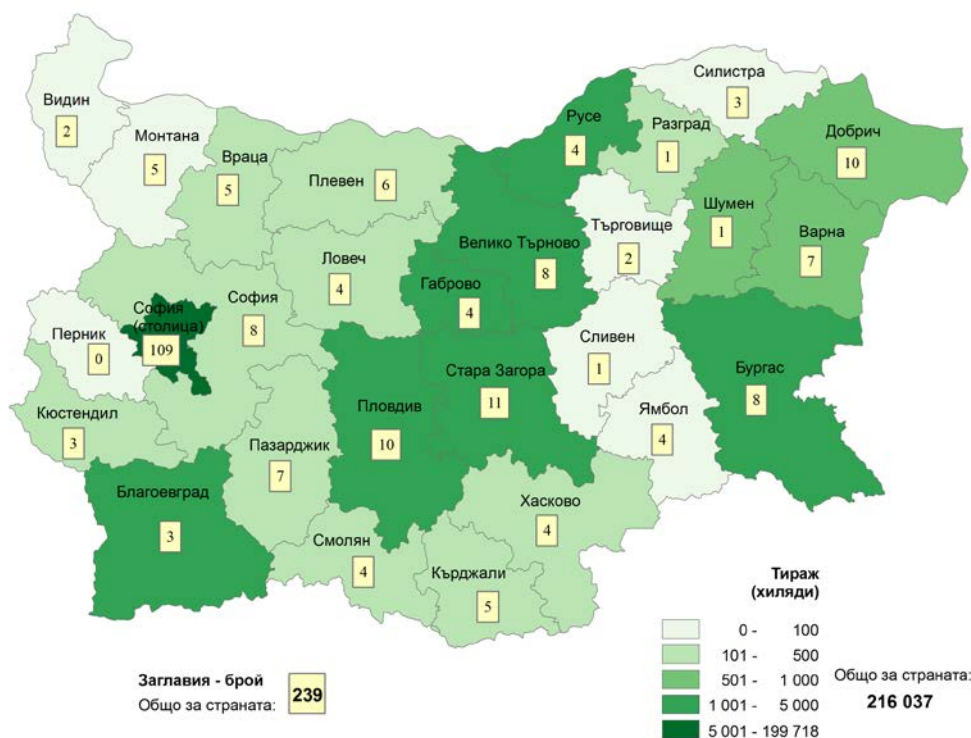
По периодичност и тираж издаваните през 2018 г. вестници се разпределят, както следва:

- ежедневници - 37 (15.5% от заглавията на всички издавани вестници) в тираж 131 169 хиляди;
- вестници, излизачи 2 - 3 пъти седмично - 12 (5.0% от заглавията на всички издавани вестници) в тираж 5 781 хиляди;
- вестници, излизачи един път седмично - 101 (42.3% от заглавията на всички издавани вестници) в тираж 76 263 хиляди;
- вестници, излизачи по-малко от един път седмично - 89 (37.2% от заглавията на всички издавани вестници) в тираж 2 824 хиляди.

С най-голям относителен дял според признака „предназначение“¹ са вестниците от тематична област „Политически, философски, религиозни и културни издания“ - 52.7% (126 заглавия), като годишният им тираж е 107 817 хиляди.

През 2018 г. най-голям брой вестници са издавани в област София (столица) - 109 заглавия, или 45.6% от всички издавани в страната (фиг. 5).

Фиг. 5. Издавани вестници (заглавия и тираж) през 2018 г. по области

От всички вестници, издавани през 2018 г., 98% (234 заглавия) са на български език, а чуждоезичните са пет - два на турски и по един на руски, английски и немски език.

През 2018 г. са издадени 530 списания и 77 бюлетина, като в сравнение с 2017 г. списанията се увеличават с 3.9%, а бюлетините намаляват със 17.2%.

¹ Класификационна група за разпределение на продължаващите издания.

2. Издавани списания и бюлетини (продължаващи издания) по предназначение през 2018 година

	Заглавия - бр.	Тираж - хил.	
		годишен	еднократен
Общо	607	14786	1249
За широката публика	211	12262	949
Илюстрирани информационни издания	6	717	36
Политически, философски, религиозни и културни издания	62	621	125
Издания за жени, за мъже, семейни издания	43	6982	448
Издания за туризъм, пътешествия, развлечения и спорт	8	129	20
Популярни исторически и географски издания	2	420	35
Научно-популярни и технически издания	13	620	47
Издания за младежи и деца	26	729	99
Други издания за широка публика	51	2044	139
Специализирани издания	396	2524	300
Професионални издания	321	1824	225
Органи на профсъюзи, политически партии и др.	1	0	0
Издания на съюзи, асоциации, фондации и др.	26	38	6
Издания на фирми, търговски дружества и др.	2	123	11
Официални издания	2	1	0
Други издания за ограничена публика	44	538	57

През 2018 г. на чужди езици са издавани 96 списания и бюлетини с годишен тираж 208 хил., като най-многобройни са на английски език - 89 заглавия с тираж 175 хил., следвани от изданията на румънски език - две заглавия с тираж 0.4 хил., по едно заглавие на немски, турски, испански, есперанто и едно на два и повече езика (с общ тираж 32 хиляди).

Според периодичността си списанията и техният тираж се разпределят, както следва:

- седмичници - 6 (1.0% от заглавията на всички издавани списания) в тираж 3 303 хиляди;
- списания, излизаци 2 - 3 пъти месечно - 8 (1.5% от заглавията на всички издавани списания) в тираж 1 730 хиляди;
- списания, излизаци веднъж месечно - 129 (24.3% от заглавията на всички издавани списания) в тираж 7 429 хиляди;
- списания, излизаци 5 - 7 пъти годишно - 93 (17.5% от заглавията на всички издавани списания) в тираж 836 хиляди;
- списания, излизаци 1 - 4 пъти годишно - 262 (49.4% от заглавията на всички издавани списания) в тираж 768 хиляди;
- списания, излизаци нередовно - 32 (6.0% от заглавията на всички издавани списания) в тираж 315 хиляди.

През 2018 г. са издадени и 98 периодични сборника с тираж 18 хил., като в сравнение с предходната година броят им намалява с 16 заглавия, а тиражът - с 13.1%.

Методологични бележки

Изследването на издателската дейност се провежда годишно и обхваща дейността на държавните и частните издателства и редакции. Данните се предоставят на НСИ от Националната библиотека „Св.св. Кирил и Методий“ (всички депозирани издания за годината). През 2018 г. има прекъсване на динамичния ред в данните за броя на томове, тъй като заглавията при допълнителен тираж имат свой отделен номер.

В броя на книгите и брошурите не се включват изданията с тясно ведомствено предназначение, с временен и рекламен характер, с тираж по-нисък от 100 екземпляра и обем по-малък от четири страници.

Брошура е непериодично печатно издание с най-малко пет, но с не повече от 48 страници, издадено в страната, което е на разположение на обществеността.

Книга е непериодично излизащ печатен документ с най-малко 49 страници, издадено в страната, което е на разположение на обществеността.

Заглавие - дума или съвкупност от думи, отбелязани обикновено върху документа, за да може да се използват за неговото идентифициране и често (но невинаги) го отличават от други документи.

Том - физическа единица на печатен документ, която съдържа определен брой страници, обединени в една подвързия, и съставлява едно цяло или част от една съвкупност.

Тираж е общият брой на екземплярите, отпечатани от едно заглавие.

Продължаващо издание (серия) - документ в печатна или непечатна форма, който се публикува в последователни части, обикновено с цифрово или хронологично означаване и без предварително ограничение на продължителността на изданието независимо от неговата периодичност.

От 2012 г. се прилага нова класификационна група - Предназначение на литературата (за продължаващите издания).

Вестник е листово издание, което съдържа новини за текущи събития, предизвикващи специален или общ интерес, отделните части на което са регистрирани хронологически или в числа и обикновено излиза поне един път в седмицата.

Списание е продължаващо издание, което се публикува под едно и също заглавие на редовни или нередовни интервали за неограничено време; отделните броеве са последователно номерирани или датирани.

Бюлетин е издание (във вид на брошура или листовка), което съдържа кратки официални и служебни материали (нормативни, информационни), отнасящи се до дейността на издаващото учреждение или организация.

Периодичен сборник е издание, което съдържа научни статии, научни съобщения и др., публикувано обикновено от името на научна институция.

Годишен тираж на периодичното издание е общото количество на екземплярите на всички излизания на едно заглавие за една година.

Еднократен тираж е средният тираж от тиражите на всички излизания на едно заглавие за година.

Повече информация и данни за издателската дейност могат да се намерят в ИС „Инфостат“ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=214) и на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg>), раздел „Култура“.

Приложение

Таблица 1

Издадени вестници по периодичност

Периодичност	2017			2018		
	заглавия - бр.	годишен тираж - хил.	еднократен тираж - хил.	заглавия - бр.	годишен тираж - хил.	еднократен тираж - хил.
Общо	245	196288	1811	239	216037	2047
Ежедневници	37	124640	346	37	131169	364
Излизаци 2 - 3 пъти седмично	13	2192	19	12	5781	52
Излизаци един път седмично	105	66557	1280	101	76263	1467
Излизаци по-малко от един път седмично	90	2899	166	89	2824	164

Таблица 2

Издадени книги и брошури по теми¹ през 2018 година

Десетична класификация	Книги		Брошури		Издания с ISBN	
	заглавия - бр.	тираж - хил.	заглавия - бр.	тираж - хил.	книги	брошури
Общо	8650	9008	1192	2254	8237	1079
Общ отдел	278	180	287	369	262	263
Философия, психология	392	279	25	13	381	10
Религия	161	68	5	1	146	2
Обществени науки	1976	5431	307	1532	1879	286
Езикознание	309	291	12	20	286	11
Естествени науки и математика	257	298	31	43	244	30
Техника. Медицина. Приложни науки	1073	377	47	32	1029	39
Изкуство и развлечения	411	202	52	39	384	40
Литература	3142	1512	384	168	3013	362
География/История	651	371	42	37	613	36

¹ Десетична класификация - национален вариант, съответстващ на класификацията на ЮНЕСКО.